

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d. : 22 september 2026
Zaaknummer : 202617095
Afdeling opsteller : Financiën en control
Bereikbaar onder : +31628555655, joyce.deneer@brunssum.nl
Portefeuillehouder : Jaimy van Dijk
Raadsvergadering d.d. : 10 november 2026
Uiterlijke datum : Vastgestelde begroting dient vóór 15 november te zijn aangeboden aan de provincie

Aan de raad,

1. Onderwerp

Programmabegroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030

2. Uitgangssituatie (WAAROM?)

a. Aanleiding

Op grond van artikel 191 lid 1 Gemeentewet dient de raad, op voorstel van het college, jaarlijks de begroting vast te stellen. De vastgestelde begroting dient voor 15 november aan de provincie toegezonden te worden (art. 191 lid 2 Gemeentewet).

b. Huidige situatie/probleemstelling

Jaarlijks wordt een programmabegroting opgesteld met een meerjarige financiële doorkijk. Dit is wettelijk verplicht.

3. Gewenste situatie (WAT?)

a. Wat willen we bereiken?

Een door de raad goedgekeurde en gedragen begroting die ook door de financieel toezichthouder (de provincie) geaccordeerd wordt.

b. Kaders

1. eerdere besluitvorming

Voorjaarsbrief 2026 (202617095/202684811)

2. traject tot dusverre

Voorjaarsbrief 2026 is op 8 juli gedeeld als raadsinformatiebrief. In het onderdeel 'Uitwerking van de voorjaarsbrief in aanloop naar de begroting 2026' staat beschreven wat het proces is om te komen tot een programmabegroting 2027.

3. rol/ bevoegdheden college van B en W

De begroting voldoet aan de richtlijnen conform Besluit Begroting en Verantwoording (BBV); Het college voert de besluiten van de Raad uit en legt verantwoordingsinformatie af.

4. algemene beleidskaders (landelijk/ provinciaal/ lokaal)

Artikel 191 Gemeentewet

Financiële verordening gemeente Brunssum 2024

Besluit Begroten en Verantwoording (BBV)

Gemeentewet

5. past het voorstel in de strategische visie/ relatie met uitvoeringsagenda?

Ja

6. relatie met programmabegroting/ financiële gevolgen

De programmabegroting 2027 is een onderdeel van de P&C cyclus.

c. Argumenten en overwegingen

- Deze programmabegroting bestaat uit 11 programma's. Daarnaast bevat deze begroting nog de 8 verplichte paragrafen;
- In de begroting wordt er ingezoomd op diverse speerpunten die te relateren zijn aan het desbetreffende programma;
- In de begroting is de Voorjaarsbrief verwerkt (conform raadsinformatiebrief 8-7-2025 kenmerk 202617095/202684811);
- Tevens is in de begroting de voorgestelde besluitvorming van de tweede Berap met betrekking tot de standen van de reserves verwerkt.
- Voor een samenvatting wordt naar het onderdeel "Algemeen financieel beeld" van het boekwerk verwezen.
- De uitkomsten van de Septembercirculaire 2026 zijn zoals gebruikelijk niet verwerkt in de Programmabegroting 2027. Het tijdstip van bekendmaking laat dat niet meer toe.
- Voor het weerstandsvermogen bestaan binnen de gemeente twee kaders naast elkaar. De Nota reserves en voorzieningen 2022 bepaalt de omvang van de Algemene Reserve – weerstandsvermogen op € 12.000.000, gebaseerd op de gemiddelde risico-omvang over de periode 2016–2021 vermenigvuldigd met een factor 2,0 en vermeerderd met een opslag van 25%. De Nota risicomanagement 2021 gaat uit van de som van de gekwantificeerde risico's, vermeerderd met 20% voor niet-kwantificeerbare risico's, afgezet tegen een streefratio van 1,4.
Beide rekenwijzen leiden tot verschillende uitkomsten. Dat is onwenselijk, omdat daarmee onduidelijk is welke norm geldt bij de beoordeling van het weerstandsvermogen in de begroting en de jaarrekening. In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing van de begroting 2027 is de weerstandsratio berekend door de beschikbare weerstandscapaciteit, bestaande uit het vrij besteedbare deel van de Algemene Reserve plus de € 12.000.000 die specifiek is gereserveerd voor het weerstandsvermogen, af te zetten tegen de gekwantificeerde risico's. Op deze wijze berekend voldoet de ratio in alle jaren aan de streefratio van 1,4. Voorgesteld wordt deze rekenwijze vast te leggen, zodat voor de komende P&C-documenten één eenduidig uitgangspunt geldt, en het college op te dragen beide nota's bij de eerstvolgende actualisatie met elkaar in overeenstemming te brengen.
- In de voorliggende begroting zijn een aantal besparings- en dekkingsvoorstellen verwerkt. Daarbij is de opgave van 2028 meegegeven als kader bij het nog te vormen college uitvoeringsprogramma. Deze opgave is cijfermatig in de begroting verwerkt, waardoor het saldo voor 2028 op 0,- uitkomt. De onderbouwing hierbij is dat een oplossing voor het begrotingstekort 2028 verder uitgewerkt wordt in het college-uitvoeringsprogramma. Door de provincie zou dit echter als stelpost kunnen worden uitgelegd. Het opnemen van stelposten is strijdig met het Gemeenschappelijk Toetsings Kader (GTK) van de provincie, waarbij het risico wordt gelopen dat deze post door hen niet wordt geaccepteerd.

Het betreffende artikel uit het GTK luidt:

7.2.2 Taakstellingen, bezuinigingen, ombuigingen en onderuitputting

Taakstellingen, bezuinigingen, ombuigingen, onderuitputting en daarmee gemoeide stelposten, beoordelen GS op hardheid en haalbaarheid. Ook wordt beoordeeld of ze binnen de termijn van de raming naar verwachting gerealiseerd kunnen worden. Het is noodzakelijk dat de ramingen hiervan reëel zijn onderbouwd. Deze onderbouwing dient onder andere in te gaan op de manier waarop het te besparen bedrag bepaald is, de concrete stappen die genomen gaan worden om de besparing te realiseren en de causaliteit tussen de maatregel en de besparing. Het proces dat bij het concretiseren gevolgd gaat worden moet ook vastliggen. Bezuinigingen en ombuigingen moeten concreet en ten minste op programmaniveau zijn ingevuld.

Als naar het oordeel van GS de taakstellingen, bezuinigingen, ombuigingen of onderuitputting en daarmee gemoeide stelposten onvoldoende reëel zijn ingevuld, worden de begrotingssaldi hierop negatief bijgesteld. Ook ervaringen met eerdere maatregelen worden in de beoordeling betrokken. Deze bijstelling kan tot gevolg hebben dat de begroting en meerjarenraming naar het oordeel van GS niet structureel en reëel in evenwicht zijn.

Dit kan tot gevolg hebben dat de provincie bij het beoordelen of de begroting structureel en reëel in evenwicht is, een correctie mee neemt op het begrotingssaldo ter hoogte van 1,2 miljoen (ter hoogte van de opgave in 2028). Echter dat daardoor het structurele begrotingssaldo van 2028 negatief wordt, is geen

probeer als de overige jaren positief zijn. De gemeente Brunssum laat in de overige jaren een positief structureel saldo zien.

- De uitkomsten van de Septemercirculaire 2026 zijn zoals gebruikelijk niet verwerkt in de Programmabegroting 2027. Het tijdstip van bekendmaking laat dat niet meer toe.

d. Opties en keuze

Voorgesteld wordt om de programmabegroting 2027 inclusief meerjarenraming 2028- 2030 zoals voorgelegd vast te stellen. Voor 15 november moet een door de raad vastgestelde begroting naar de provincie verzonden zijn.

e. Financiën

Het nieuwe begrotingssaldo ziet er als volgt uit:

Bedragen x € 1.000

Begrotingssaldo	2027	2028	2029	2030
Begrotingssaldo voorjaarsbrief 2026	-1.909	-1.834	-225	1.533
1. Lopende ontwikkelingen	291	-341	-645	-556
2. Dekking en besparingen	1.742	982	1.484	1.469
3. Uitvoeringsprogramma	0	1.193	0	0
Saldo	123	0	614	2.446

Zie voor een verdere toelichting het boekwerk.

4. Bijlagen:

1. Programmabegroting 2027

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester

Secretaris

Raadsbesluit

Afdeling : Financiën en control
Registratiekenmerk : 202617095

De raad van de gemeente Brunssum,

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 22 september 2026, afdeling Financiën en control ;

Besluit:

1. De programmabegroting 2027, inclusief de meerjarenraming 2028-2030 vast te stellen;
2. De bedragen die worden ontvangen als gevolg van de realisatie stimulans in 2027 en 2028 te verwerken ten gunste van het begrotingssaldo (en niet ten gunste te brengen van de bestemmingsreserve woonfonds Brunssum zoals is besloten op 15 september 2026 – raadsbesluit 202652363), en voor de co-financiering voor de toegekende Woningbouw Impuls 7e tranche t.b.v. de herontwikkeling Rumpenerstraat een bedrag ter hoogte van maximaal de hoogte van de niet gestorte bedragen in 2027 en 2028, in 2029 te onttrekken uit de algemene reserve.
3. De omvang van de Algemene Reserve – weerstandsvermogen op € 12.000.000 te handhaven en voor de bepaling van de weerstandsratio de beschikbare weerstandscapaciteit te bepalen op basis van dit bedrag vermeerderd met het vrij besteedbare deel van de Algemene Reserve, waarbij de benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald op basis van 100% van de gekwantificeerde risico's.
4. Het college op te dragen de Nota reserves en voorzieningen en de Nota risicomanagement bij de eerstvolgende actualisatie met elkaar in overeenstemming te brengen, en tot die tijd de onder beslispunt 3 vastgelegde rekenwijze te hanteren.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 10 november 2026

De Raad voornoemd,

Voorzitter

Griffier